

ZBIERKA ÚLOH Z EXTERNEJ MATURITY

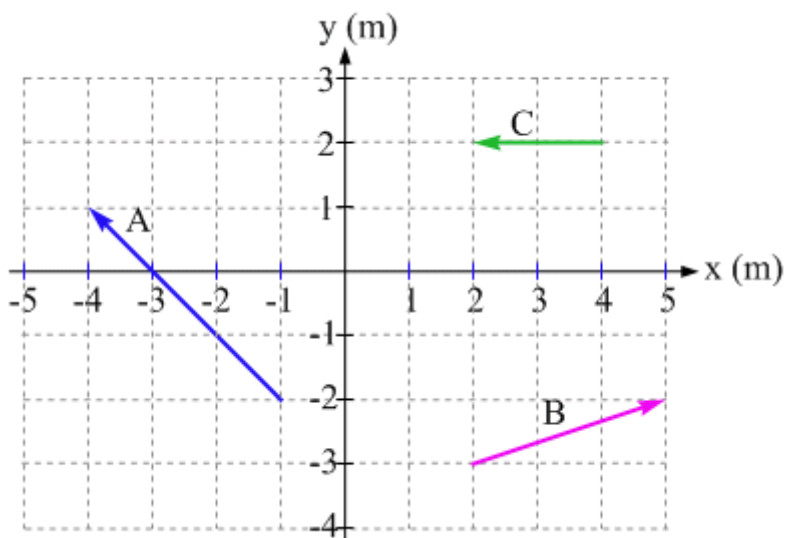
Obsah

Zbierka úloh z externej maturity	1
8. Analytická geometria	2
Vektory.....	2
Lineárne útvary.....	3
Kružnica.....	7

8. ANALYTICKÁ GEOMETRIA

VEKTORY

1. Zapište súradnice zobrazených vektorov.

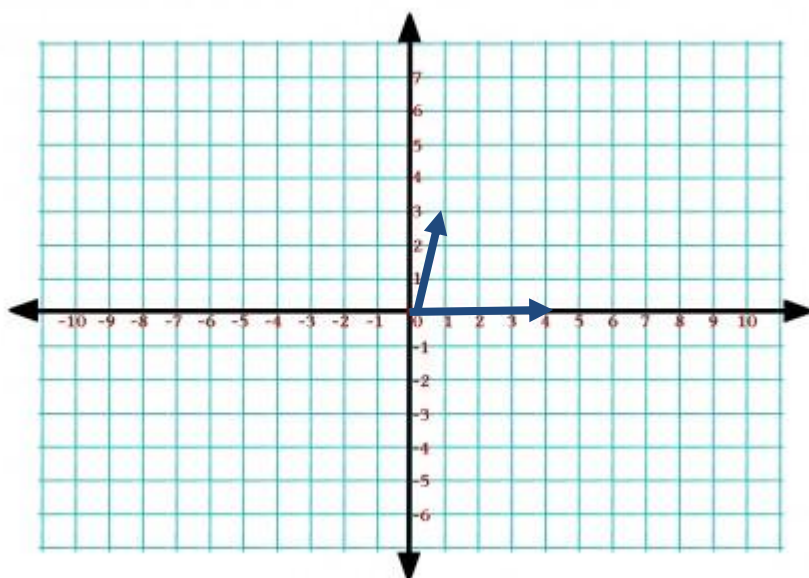

2. Graficky aj numericky zistite:

$$\vec{w} = 2\vec{a} + \vec{b}$$

$$\vec{w} = 2\vec{a} - \vec{b}$$

$$\vec{w} = \vec{a} - 2\vec{b}$$

3. Aké sú súradnice bodu L, ak $\vec{w} = \overrightarrow{KL}$ a bod K má súradnice [2,2]?
4. Aké budú súradnice N, ak $\overrightarrow{MN} \parallel \vec{a}$, $M = [-1; 5]$ a $|\overrightarrow{MN}| = 2 \cdot |\vec{a}|$
5. Lineárna kombinácia vektorov: <https://www.geogebra.org/m/sxMwsWhw>

6. Dané sú vektory $\vec{a} = (-3; 1)$, $\vec{b} = (-2; m)$. Určte druhú súradnicu m vektora $\vec{b}$ tak, aby $\vec{a} \cdot \vec{b} = 3$. (2009/2)

7. Dané sú body A, B . Nájdite bod M na osi x tak, aby $\overrightarrow{AM} \cdot \overrightarrow{BM} = 0$.

a) $A[0, 1], B[5, -6]$

b) $A[0, 1, 3], B[-5, 3, -3]$

Riešenie:

$$m_1 = 6, m_2 = -1$$

8. Zistite, či tri body ležia na jednej priamke:

$A[-3, 2], B[-7, -4], C[-1, 5]$

$A[4, 5], B[-2, 8], C[7, -1]$

$A[3, -2, 4], B[7, 0, -2], C[1, -3, 7]$

$A[7, -1, 3], B[5, 2, 2], C[1, 8, 1]$

Riešenie:

a) body A, B, C ležia na jednej priamke

c) body A, B, C ležia na jednej priamke

9. Rozhodnite, či body A, B, C, D ležia v rovine alebo na priamke:

a) $A[2, -5, -7], B[-1, 1, 2], C[1, -3, -4], D[-3, 5, 8]$

b) $A[1, -2, 3], B[1, -2, 4], C[3, -1, 4], D[2, -1, 4]$

c) $A[1, -2, 3], B[2, 1, 8], C[2, 1, 1], D[-2, -11, 9]$

10. Vypočítajte uhol α v trojuholníku ABC . $A [0; 1]$ $B [-1; 2]$ $C [1; 3]$

11. Vektorový súčin:

a) Určte vektor, ktorý je kolmý na oba vektory: $\vec{u} = (1; -1; 2)$ a $\vec{v} = (3; 1; 1)$ a zároveň má veľkosť 10.

Riešenie:

$$\vec{z} = (-3\sqrt{2}; 5\sqrt{2}; 4\sqrt{2})$$

LINEÁRNE ÚTVARY

---

12. Daný je pravidelný šesťuholník $ABCDEF$. Bod A má súradnice $[1; 3]$ a bod D má súradnice $[4; 7]$. Vypočítajte súčet súradníc stredu jeho opísanej kružnice.; (2019/1)

Riešenie: 7,5

13. Dané sú body $A[8; 1]$ a $B [6;5]$. Určte:

parametrické vyjadrenie priamky AB / polpriamky AB / úsečky

všeobecná rovnica priamky

smernicový tvar priamky

smerový vektor

normálový vektor
smernica
os úsečky
veľkosť uhla priamky s osou x

Riešenie:

a) $x = 8 - 2k$

$y = 1 + 4k$ k patrí R , k patrí R_{0+} , k patrí $\langle 0; 1 \rangle$

b) $2x + y - 17 = 0$

c) $y = -2x + 17$

g) $S = A+B/2 = [7; 3]$

os o: normálový = $(-2; 4)$ $x - 2y - 1 = 0$

h) vektory: $(-1; 2)$ a $(1; 0)$ uhol: $\cos \alpha = |-1/\sqrt{5}|$

14. Zistite uhol dvoch vektorov: $\vec{a} = (3; 1)$ $\vec{b} = (-2; 3)$

15. Zistite uhol dvoch priamok zadaných bodom a smerovým vektorom:

priamka a: $A = [6; -1]$ $\vec{u} = (3; 1)$

priamka b: $B = [2; 2]$ $\vec{v} = (-2; 3)$

16. Aký je rozdiel medzi uhlom vektorov a uhlom priamok, ktoré majú tieto smerové vektory?

17. Tri z uvedených bodov ležia na jednej priamke. Ktorý bod na nej neleží?   (fri 2016/47)

$A[1; 3]$ $B[-1; -6]$ $C[0; -3]$ $D[-2; -15]$

18. Určte smernicu priamky, ktorá prechádza bodmi $A [3; 0]$ a $B [4; 2]$.   (2010/4)

Riešenie: $k = 2$

19. Dané sú body $A [2; 2]$ a $B [4; 10]$. Určte smernicu osi úsečky AB.   (2014/25)

(A) -4   (B) $-\frac{1}{4}$ (C) $\frac{1}{4}$ (D) 4   (E) $\frac{27}{4}$

Riešenie: B

20. Ktorá z uvedených priamok je kolmá na priamku $p: 2x - 3y - 8 = 0$?   (fri 2016/48)

(A) $a: 2x - 3y + 3 = 0$ (B) $b: 2x + 3y - 3 = 0$
(C) $c: 3x + 2y - 2 = 0$ (D) $d: 3x - 2y + 2 = 0$

21. V trojuholníku ABC výška na stranu a leží na priamke určenej rovnicou $4x + 5y + 7 = 0$. Stred strany a je bod $S [5; 2]$. Určte všeobecnú rovnicu priamky, na ktorej leží strana a trojuholníka ABC.   (2012/26)

(A) $4x + 5y = 0$ (B) $4x + 5y - 30 = 0$
(C) $5x + 4y - 33 = 0$ (D) $5x - 4y - 17 = 0$
(E) $5x - 4y + 10 = 0$

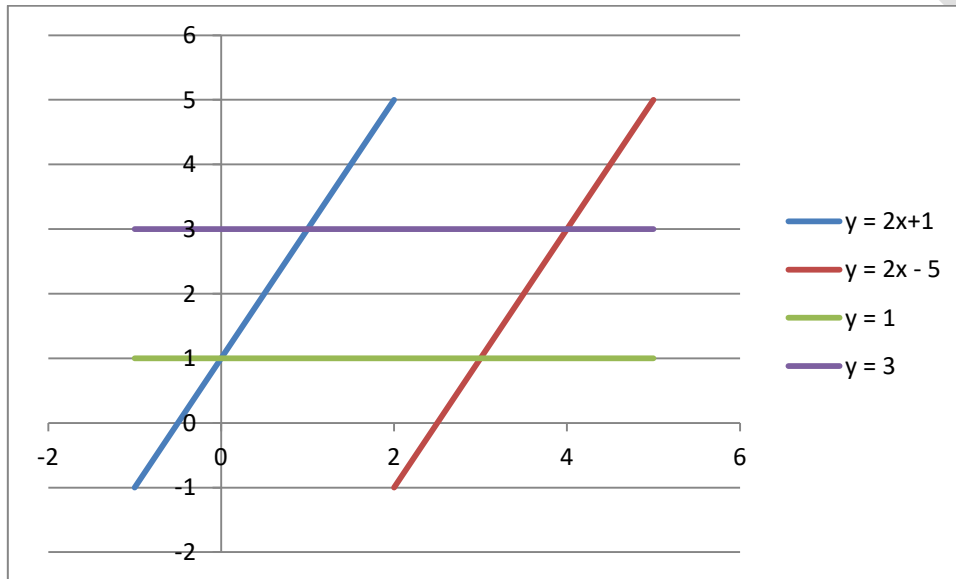
Riešenie: D

22. Daná je priamka, ktorá prechádza bodmi A $[-3; 22]$ a B $[33; -2]$. Určte počet všetkých bodov tejto priamky, ktorých obidve súradnice sú kladné celé čísla. (2011/30)

- (A) 3   (B) 5   (C) 7   (D) 9   (E) 11

23. Daná je priamka p určená rovnicou $y = \frac{7}{2}x + 2012$. Vypočítajte v stupňoch veľkosť uhla priamky p s osou y . (2012/10)

24. Dva páry rovnobežných priamok sú určené rovnicami $y = 2x + 1$, $y = 2x - 5$ a $y = 1$, $y = 3$. Vypočítajte obsah rovnobežníka, ktorý ohraničujú tieto štyri priamky. (2010/13)

Riešenie: 3

25. Dané sú priamky určené rovnicami $2x + 3y - 18 = 0$ a $3x - y - 5 = 0$. Určte vzdialenosť priesečníka daných priamok od začiatku súradnicovej sústavy $[0;0]$. (2011/15)

26. Body A $[-2; 6]$ a B $[-4; -2]$ sú vrcholy rovnobežníka ABCD, ktorého uhlopriečky sa pretínajú v bode S $[0; 0]$. Určte súradnice vrcholov C a D. Do odpoved'ového hárka zapíšte aritmetický priemer všetkých súradníc bodov C a D. (2009/17)

27. Bod A je priesečník troch rovín $\alpha : 3x + y + z = -12$, $\beta : 7x - y - z = 2$ a $\gamma : z = 0$. Nájdite súradnice bodu A. Do odpoved'ového hárku napíšte súčet súradníc bodu A. (2008A/17)

28. Vypočítajte vzdialenosť bodu A $[0;1]$ od priamky $3x - 4y + 2 = 0$. (2008A/21, 2008B/28)

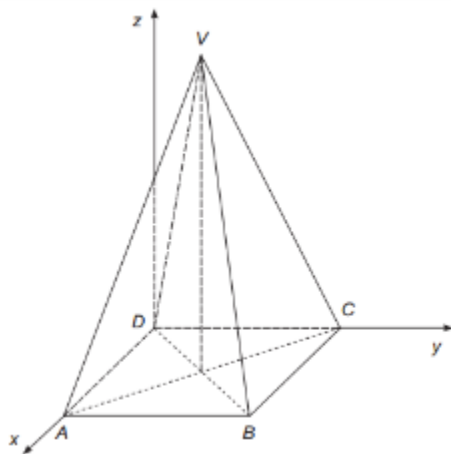
- (A) $\frac{1}{5}$ (B) $\frac{2}{5}$ (C) $\frac{3}{5}$ (D) $\frac{4}{5}$ (E) 1

29. Ktorá z nasledujúcich priamok je kolmá na priamku $2x + y + 1 = 0$ a prechádza bodom A $[4; 0]$. (2008B/25)

- (A) $y = -\frac{1}{2}x + 2$ (B) $y = \frac{1}{2}x - 2$
 (C) $y = -2x + 8$ (D) $y = 2x - 8$

$$(E) y = \frac{1}{2}x + 2$$

30. Pre akú hodnotu a sú priamky $p : ax - 6y + 2 = 0$ a $q : 3x + 8y + a = 0$ navzájom kolmé?
(2005A/11)
31. Jednu základňu lichobežníka ABCD tvoria body A[2 ; 4] a B[3 ; 6], druhú body C[1; 5] a D[e ; f]. Určte číslo e, ak viete, že $\overrightarrow{DC} = 2 \cdot \overrightarrow{AB}$.
(2005A/16)
32. Akú veľkosť má uhol priamky $p : x = 1 + t, y = -2 + t, z = 2 - t$ ($t \in \mathbb{R}$) a roviny $x - y - z - 7 = 0$?
Výsledok uveďte s presnosťou na celé stupne.
(2005A/18)
33. Priamka p je daná predpisom $y = \frac{1}{2}x - 1$. Priamka q je kolmá na priamku p a prechádza bodom A[1; 5]. Určte y-ovú súradnicu bodu, ktorý je priesečníkom priamky q s osou y .
(2017/16)
34. Daná je kocka ABCDEFGH, jej hrany AB, CD ležia na priamkach p, q určených rovnicami $p: 3x + 4y + 4 = 0, q: 3x + 4y + 14 = 0$. Aký objem má táto kocka?
(fri 2016/49)
(A) 8   (B) 28   (C) 100   (D) 1000
35. Pravidelný ihlan ABCDV so štvorcovou podstavou je umiestnený v súradnicovej sústave tak, ako znázorňuje obrázok. Vrchol ihlana má súradnice V [2; 2; 6]. Určte vzdialenosť vrcholu D od stredy úsečky VB.
(2014/28)
(A) $3\sqrt{3}$ (B) $4\sqrt{2}$ (C) $2\sqrt{11}$ (D) $\sqrt{11}$ (E) $2\sqrt{12}$

Riešenie:

$$d = 3\sqrt{3}$$

KRUŽNICA

---

36. Kružnica opísaná pravouhlému trojuholníku je určená rovnicou $x^2 + y^2 - 2x + 4y - 20 = 0$.
Určte dĺžku prepony pravouhlého trojuholníka. (2014/18)

37. Vypočítajte polomer kružnice k určenej rovnicou $x^2 + y^2 - 24x + 10y = 0$. (2013/4)

Výsledok: 13

38. Určte všetky $p \in \mathbb{R}$, pre ktoré kružnica $k : (x - 4)^2 + (y - 1)^2 = 17 - p$ má aspoň jeden spoločný bod s osou x , ale nemá spoločný bod s osou y . (2012/23)

(A) $p \in \langle 1; 4 \rangle$ (B) $p \in \langle 1; 16 \rangle$ (C) $p \in \langle 0; 17 \rangle$ (D) $p \in \langle 1; 16 \rangle$ (E) $p \in \langle 1; 16 \rangle$

Riešenie: B

39. Určte kladnú hodnotu koeficientu q , pre ktorú má priamka daná rovnicou $y = 2x + q$ a kružnica určená rovnicou $x^2 + y^2 = 5$ práve jeden spoločný bod. (2010/18)

Riešenie: 5

40. Určte hodnoty koeficientov $a, b \in \mathbb{R}$ tak, aby kružnica určená rovnicou $x^2 + y^2 + ax + by = 0$ prechádzala bodmi A $[-2; 0]$ a B $[1; -1]$. Do odpovedového hárka zapíšte súčet koeficientov $a + b$. (2009/3)

41. Daná je priamka $p: y = c$ a kružnica $k: x^2 + y^2 - 4 = 0$. Určte všetky hodnoty parametra $c \in \mathbb{R}$, pre ktoré nemá priamka p a kružnica k spoločný bod. (2008A/30)

(A) $c \in (2; \infty)$ (B) $c \in (-\infty; 2)$
(C) $c \in (-\infty; -2) \cup (2; \infty)$ (D) $c \in (-2; 2)$ (E) $c \in \{-2; 2\}$

Riešenie: C

42. Aká je vzájomná poloha kružníc $k : x^2 + y^2 = 625$ a $m : (x - 3)^2 + (y - 4)^2 = 400$? (2004A/9)

- (A) Kružnice k, m majú dva spoločné body.
- (B) Kružnica m sa dotýka zvnútra kružnice k .
- (C) Kružnica k sa dotýka zvnútra kružnice m .
- (D) Kružnice k a m sa dotýkajú zvonku.
- (E) Kružnice k, m nemajú spoločné body.

43. Rozhodnite o vzájomnej polohe priamky $p: x + 2 = 0$ a kružnice $k: x^2 + y^2 - 10x + 2y + 17 = 0$.

2015/27

- (A) Priamka p je nesečnica kružnice k .
- (B) Priamka p je dotyčnica kružnice k , rovnobežná s osou x .
- (C) Priamka p je dotyčnica kružnice k , rovnobežná s osou y .
- (D) Priamka p je sečnica kružnice k , rovnobežná s osou x .
- (E) Priamka p je sečnica kružnice k , rovnobežná s osou y .

44. Akú dĺžku má tetiva, ktorú na kružnici $p: x^2 + y^2 = 20$ vytne priamka s rovnicou $y = -\frac{x}{2}$? (fri 2016/50)

(A) $2\sqrt{5}$

(B) $4\sqrt{5}$

(C) $10\sqrt{2}$

(D) $5\sqrt{2}$

45. Daná je kružnica $k: x^2 + y^2 = 9$ a priamka $p: y = 2x + 7$. Na kružnici k leží bod A a na priamke p bod B . Nájdite polohu bodov A a B tak, aby bola úsečka AB najkratšia možná.

Zistite dĺžku tejto úsečky.

(2019/20)

Riešenie: 0,13